

Representantforslag 152 S

(2009–2010)

fra stortingsrepresentantene Christian Tybring-Gjedde og Ulf Leirstein

Dokument 8:152 S (2009–2010)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Christian Tybring-Gjedde og Ulf Leirstein om skattemessig likebehandling av fagforeningskontingenter

Til Stortinget

Bakgrunn

Medlemmer i fagforeninger forskjellsbehandles i dag av Finansdepartementet. Dette er fordi enkelte organisasjoner nektes skattemessig fradrag for fagforeningskontingenten. Dette gjelder eksempelvis Fellesforbundet for sjøfolk, som ikke innrømmes skattefradrag.

Mye tyder på at fradrag for fagforeningskontingent beholdes medlemmer i de fagorganisasjoner som indirekte og direkte bidrar til Arbeiderpartiets valgkamp, mens andre organisasjoner ekskluderes fra fradragsordningen.

Gjeldende regelverk

Skattelovens utgangspunkt er at ingen kontingenter er fradragsberettiget, men at det kan gis dispensasjon. Slik dispensasjon har alle organisasjoner som er tilknyttet LO eller YS, fått.

Fellesforbundet for sjøfolk, som er et uavhengig fagforbund, er et eksempel på en politisk uavhengig arbeidstakerorganisasjon som nektes fradrag for fagforeningskontingent. Finansminister Sigbjørn Johnsen begrunner dette blant annet med at organisasjonen ikke er tilknyttet en hovedsammenslutning. En hovedsammenslutning, også kalt «hovedorganisasjon», er i arbeidslivet en sammenslutning av ulike

fagforbund eller landsforeninger som deler de samme politiske og faglige syn, samt verdier.

Lovverket er også utformet slik at det ikke kan dannes nye fagforeninger som kan oppnå fordelene med skattefradrag i fremtiden. Skatteloven begrenser nemlig muligheten for fradrag til fagforeninger opprettet før 1977. Dette fremgår av skatteloven § 6-20, tredje ledd. Slik loven lyder i dag, er det følgelig ikke mulig å etablere en ny uavhengig fagforening med de samme skattemessige fordeler som de allerede eksisterende fagforeninger. Dette er, etter forslagsstillerens syn, diskriminering satt i system, kun for å befeste Arbeiderpartiets maktposisjon.

Dispensasjon

For å få dispensasjon fra reglene må man søke Finansdepartementet om dispensasjon for å få godkjent skattemessig fradrag. Fellesforbundet for sjøfolk gjorde dette, men fikk avslag av finansministeren. I tillegg til begrunnelsen om at man krevde tilknytning til en hovedorganisasjon, var en av betingelsene: «... ta et visst samfunnsansvar utover egne medlemmers interesser». Altså et krav om en overordnet politisk agenda.

I avslaget til Fellesforbundet for sjøfolk dekker finansministeren seg også bak at Stortinget ikke har gitt noen nærmere føringer for departementets samtykkepraksis. Intensjonen med dette representantforslaget er å gi en slik føring, med mål om lik behandling av alle fagforeninger.

Forslagsstillerne mener det er uhørt å stille krav til fagforeninger om at de skal ha en utvidet politisk agenda utover sine medlemmers interesser. Hvorvidt fagforeninger har synspunkter på norsk utenriks-/innenrikspolitikk, er irrelevant i forhold til om de skal innrømmes skattemessig fradrag for fagforeningskontingenten eller ikke.

Ordningen med fradrag for fagforeningskontingent bør opphøre

Ordningen med fradrag for fagforeningskontingent har utviklet seg til en gjenytelse for støtte til Arbeiderpartiets valgkamp, og den beste løsningen er at ordningen snarest opphører. Den beste likebehandlingen mellom fagorganisasjonene oppnås nemlig dersom ingen får fradrag for fagforeningskontingent.

Forslagsstillerne mener primært det er bedre å gi generell skattelettelse til alle arbeidstakere. Et slikt forslag har forslagsstillerne fremmet i forbindelse med hver budsjettbehandling, og fått det nedstemt. Derfor fremmes nå forslag om likebehandling under eksisterende skatteregler.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen endre skatteloven slik at alle fagforeninger på lik linje innrømmes skattemessig fradrag for fagforeningskontingent, uavhengig av når de er opprettet eller hvorvidt de er tilknyttet en hovedsammenslutning.

9. juni 2010